KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2023/1798,

10. juuli 2023,

millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2020/689, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirjadega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrust (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus), ([1]) eriti selle artikli 29 punkte a ja d, artikli 37 lõiget 5, artiklit 39 ja artikli 41 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruses (EL) 2016/429 on sätestatud loomadele või inimestele ülekanduvate loomataudide ennetamise ja tõrje eeskirjad, sealhulgas eeskirjad seire ja liidu seireprogrammide, taudivaba staatuse komisjonipoolse heakskiitmise ja taudivaba staatuse säilitamise kohta.

(2) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/689 ([2]) täiendatakse määruses (EL) 2016/429 sätestatud maismaa-, vee- ja muude loomade teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirju.

(3) Vastavalt delegeeritud määrusele (EL) 2020/689 peavad pädevad asutused täpsustama sihtrühma kuuluvad loomapopulatsioonid, mis on asjakohased eri liiki seire puhul. Lisaks on delegeeritud määruses (EL) 2020/689 täpsustatud selliste loomade kategooriad, kelle suhtes tuleks seiret kohaldada. Praeguse lindude kõrge patogeensusega gripi epizootia kontekstis soovitati Euroopa Toiduohutusameti 20. märtsil 2023 avaldatud teaduslikus aruandes, milles käsitletakse ülevaadet lindude gripi kohta ajavahemikul detsembrist 2022 kuni märtsini 2023, ([3]) laiendada ja tõhustada seiret nii looduslike imetajate (eelkõige kiskjalised) kui ka põllumajandusloomade (eelkõige ameerika naarits) puhul suurema riskiga piirkondades, kus lindude kõrge patogeensusega grippi esineb nii metslindude kui ka kodulindude seas. Imetajaliigid ei kuulu delegeeritud määruses (EL) 2020/689 sätestatud seirega hõlmatud kategooriatesse. Seepärast tuleks muuta sihtliike ja linnugripi seiret käsitlevaid kehtivaid sätteid, et võtta arvesse kõnealust soovitust seoses nüüdse alatüüpi H5N1 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripist tuleneva riskiga ning vajaduse korral aidata pädevatele asutustele kaasa ja neid toetada struktureeritud seire tegemisel lindude kõrge patogeensusega gripi avastamiseks teatavate imetajaliikide seas.

(4) Delegeeritud määruses (EL) 2020/689 on sätestatud erinevad taudivaba staatuse saamise viisid. Mitme taudi puhul ei ole võimalik seda staatust saada, kui eelnevalt ei ole rakendatud heakskiidetud likvideerimisprogrammi, sest liikmesriigid ei saa kasutada võimalust varasemate ja seireandmete põhjal taudivaba staatuse saamiseks selliste piirangute tõttu, mis on kehtestatud taudidele, mille suhtes selline taudivaba staatuse saamise viis on võimalik, ning piiratud ajavahemiku tõttu, mille jooksul sellised taotlused selle staatuse saamiseks tuleks esitada. Alates delegeeritud määruse (EL) 2020/689 kohaldamise kuupäevast saadud kogemustest nähtub, et see lähenemisviis ei ole piisav, kuna see ei pruugi anda täiendavat kindlust taudivaba staatuse andmiseks. Seepärast tuleks delegeeritud määrust (EL) 2020/689 muuta, et anda liikmesriikidele võimalus saada kõigi asjaomaste taudide suhtes taudivaba staatus varasemate ja seireandmete põhjal ning ilma ajalise piiranguta.

([1]) ELT L 84, 31.3.2016, lk 1.

([2]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/689, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirjadega (ELT L 174, 3.6.2020, lk 211).

([3]) EFSA Journal 2023; 21(3): 7917.

(5) Delegeeritud määruses (EL) 2020/689 on sätestatud mitu nõuet, et säilitada Newcastle'i haiguse vastu vaktsineerimist mittevajav staatus. Alates delegeeritud määruse (EL) 2020/689 kohaldamise kuupäevast saadud kogemustest nähtub, et asjaomaseid sätteid tuleb kohaldatavate kriteeriumide osas täiendavalt selgitada.

(6) Seepärast tuleks õiguskindluse ja selguse huvides delegeeritud määrust (EL) 2020/689 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 muudatused

Delegeeritud määrust (EL) 2020/689 muudetakse järgmiselt:

1) artiklisse 4 lisatakse järgmine lõige 3:

„3. Pädev asutus lisab sihtrühma kuuluvasse loomapopulatsiooni peetavad või metsloomad, kes kuuluvad asjaomase loetletud taudi puhul loetellu kandmata liikidesse, kui pädev asutus leiab, et need kujutavad endast riski loomade ja inimeste tervisele.";

2) artiklist 70 jäetakse välja lõiked 4, 5 ja 6;

3) artiklist 76 jäetakse välja lõiked 3 ja 4;

4) delegeeritud määruse (EL) 2020/689 II ja V lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. juuli 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 II ja V lisa muudetakse järgmiselt:

1) II lisa I osa muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„I OSA

LINDUDE GRIPI SEIRE LOOMADE SEAS“;

b) 1. jao punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. **TERRITORIAALNE KOHALDAMISALA**

Seiret tuleb rakendada kõikides liikmesriikides.“;

c) 2. jao pealkiri asendatakse järgmisega:

„2. jagu

Seire eesmärgid“;

d) 9. jao järele lisatakse 10. jagu:

„10. jagu

Seire selliste liikide seas, mis on lindude kõrge patogeensusega gripi puhul loetellu kandmata

Lindude kõrge patogeensusega gripi seire peab hõlmama loetellu kandmata liikidesse kuuluvate peetavate ja metsloomade seiret, kui epidemioloogilisest olukorrast nähtub, et need liigid võivad kujutada riski loomade ja inimeste tervisele.“;

2) V lisa IV osa 2. jaos asendatakse punkt 2 järgmisega:

„2. Erandina punktist 1 võib Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangute esinemise kinnitamise korral säilitada liikmesriigile või tsoonile antud ilma vaktsineerimiseta Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatuse järgmistel juhtudel:

a) pädev asutus on kalendriaasta jooksul teatanud vaid piiratud arvul esmastest puhangutest,

b) pädev asutus on teinud järelduse, et esines vaid piiratud arv iga esmase puhanguga epidemioloogiliselt seotud teiseseid puhanguid, ja

c) tauditõrjemeetmeid kohaldati kuni kolme kuu jooksul iga esmase puhangu ja sellega seotud teiseste puhangute puhul.“